

Keskkonnaamet

Roheline 64, 80010 PÄRNU

Vaide esitaja:

Nimi: MTÜ Hoiame Loodust

Registrikood/isikukood: 80627463

Aadress: Rüütli, Lümati küla, 49425, Peipsiääre vald, Tartu maakond

Telefon/e-post: +372 53936991, mati@hoiameloodust.ee

VAIE

Vaide esitaja nõuded vaidemenetluses:

- 1) MTÜ Hoiame Loodust nõue on, et Keskkonnaamet muudaks kehtetuks metsateatised, mis on MTÜ Hoiame Loodust poolt välja toodud vaidlustatavate teatiste punkti 3 all.
- 2) MTÜ Hoiame Loodust nõue on, et punkti 3 all teatiste saab raie tegevusi kaaluda ainult läbi põhjaliku liigikaitse uuringu ja korrektse Natura 2000 hindamise
- 3) MTÜ Hoiame Loodust nõue peatada vaidemenetluse ajaks metsateatiste kehtivus

1. Vaide esitamise õiguse põhjendus

- 1) MTÜ Hoiame Loodust põhikirjast lähtuvalt põhitegevusteks on looduskaitse (EMTAK94996).

2. Vaide esitamise tähtaeg

- 1) MTÜ Hoiame Loodust sai raieteatistest teada 19.01.2026 ja sellest lähtuvalt on MTÜ vaide esitatud seaduses ette nähtud ajaraamides.

3. Vaidlustatavad teatised

50001166531, 50001166532, 50001174695, 50001182429, 50001184139, 50001184175, 50001184176, 50001184205, 50001184241, 50001184345, 50001185623, 50001185624, 50001185639,

50001185640, 50001185641, 50001185642, 50001185643, 50001185644, 50001185645,
50001185646, 50001187310, 50001187311, 50001191491, 50001191492.

4. MTÜ Hoiame Loodust põhjendused:

1) Kõik antud teatised on tellinud RMK. Kuna kõnesoleva territooriumi puhul on tegemist looduskaitseala piiranguvööndiga, siis mitte ükski antud teatistele vastavatatest töödest pole lageraie. Sellegipoolest - ka taotletavate teatiste (sanitaar- ja harvendusraied) puhul on töö mahud ~100 tm / ha suurusjärgus. Tegemist pole üksikute puude väljaraiumisega, vaid ulatuslike maastikku muutvate töödega.

MTÜ leiab, et Kõivistoja piiranguvööndis Teie poolt kinnitatud metsateatised ei arvesta piirkonna spetsiifikaga:

1) mitmed vastuolud Karula kehtiva kaitse-eeskirjaga [1], majandamise hea tava põhimõttega, milles on kogukondlikult kokku lepitud püsimeetsanduslike võtete rakendamisel terve kaitseala ulatuses.

2) Antud piirkond on 2. kaitsekategooria liigi metsise elupaik. Teatistel on küll antud juhis "säilitada suuri haralisi mände", kuid hiljuti toimunud vastav eksperiment Soomaal on tõestanud, et mahukate metsatööde piirkonda väldib metsis järgnevad ~10 aastat.

3) Otse sihtkaitsevööndi kõrval tehtavad suuremahulised raietööd avaldavad eelduslikult negatiivset mõju ka sihtkaitsevööndi sisealale ja sealhulgas Natura 2000 elupaikadele. Piiranguvöönd on olemuselt puhverala ja kui see raiutakse auklikuks või hõredamaks, väheneb ka sihtkaitsevööndi efektiivne pindala ja vastav võimekus pakkuda elupaigategenust metsisele jt vana metsa liikidele. Valgustingimuste muutused, tormimurru ohu suurenemine, liikide keskkonna muutus jne.

4) 2023. a sügisel mõjutas piirkonda oluliselt keeristorm, selle tagajärgede likvideerimise käigus juba raiuti lagedaks Karula rahvuspargiga külgnev riigimetsa ala.

5) Arvestades eelnevaid punkte 2) ja 3) saab Karula rahvuspark kannatada olulisel määral, sest väline puhver, kaitseala piiri tagune mets on juba likvideeritud ning piiranguvööndisse on plaanitud suuremahulised raied. Seega on võimalik, et kinnitatud teatiste realiseerimine toob kaasa Karula kaitse-eesmärkide olulise mittevastavuse lähitulevikus. Suureneb tormimurru oht nt!

6) Riigikontroll on esitanud 2023. a aruande [2], milles on käsitletud Lahemaa rahvuspargis varem piiranguvööndis tehtud analoogilisi vigu ehk liigseet majanduslike raiete lubamist. Leian, et Eespool nimetatud teatistega sarnasel kaitsealal neid vigu korrataks ning Keskkonnaamet ei võtaks seega arvesse mahukat tööd, mille on Riigikontroll varem teinud keskkonnarikkumiste valdkonnas.

7) MTÜ Hoiame Loodust nõue on, et vastavate raietööd peatataks, need rikuvad Karula rahvuspargi metsamassiivi, eeskätt vana metsa (tüüp 9010*) elupaiku. Vajadusel algatad uurimine, kuidas sai teatised väljastatud nii mastaapselt Natura 2000 metsaelupaikade kõrvale.

8) Kõivistoja piiranguvööndile ning Karula rahvuspargile tuleb teha lähiajal keskkonnamõjude strateegiline hindamine, sest viimaste aastate jooksul on sealne raiete intensiivsus oluliselt sagenenud. Karulast ei tohiks saada raiesmik ja majadusmetsa kasvuala.

9) Antud teatiste puhul pole arvesse võetud kohaliku kogukonna, nt lähikondsete elanikega, teatised on eelduslikult võetud selleks, et kaitsealust metsa majandada.

10) Palun Keskkonnaametil määrata vastav kohtumine antud küsimuste põhjalikumaks käsitlemiseks ehk RMK kavatuseste välja selgitamiseks, mil määral soovib RMK antud piirkonnas olevikus ja tulevikus kohaliku kogukonna huvidega arvestada.

11) Kohtuasi C-461/17 „Lõpuks ei või elupaikade direktiivi artikli 6 lõike 3 esimese lause alusel läbi viidavas hindamises esineda lünki. See peab sisaldama täielikke, täpseid ja lõplikke tuvastusi ning järeldusi, mis hajutaksid kõik teaduslikult põhjendatud kahtlused asjaomasel kaitsealal kavandatavate tööde mõju osas.(13) Ka ei saa hindamist pidada elupaikade direktiivi artikli 6 lõike 3 esimese lause tähenduses „asjakohaseks“, kui puuduvad ajakohastatud andmed elupaikade ja liikide kohta.(14)“

12) Elupaiga halvendamiseks loetakse art 6 lg 2 tähenduses igasugust elupaika mõjutavat degradeerumist, arvestades mõju ruumile, veele, õhule ja pinnasele. Liikide häirimiseks loetakse liikide ebasoodne mõjutamine müra, valguse, vibratsiooni, isoleerimise vms mõju kaudu, ennekõike kui see aitab kaasa populatsiooni pikaajalisele vähenemisele, liigi leviala vähenemisele või vähenemise ohu suurenemisele või liigi elupaiga suuruse vähenemisele (Euroopa Komisjoni teatise 2019/C 33/01 „Natura 2000 alade kaitsekorraldus: loodusdirektiivi 92/43/EMÜ artikli 6 sätted“ p-d 3.5.1 ja 3.5.2).

Allikad:

[1] "Karula rahvuspargi, Karula loodusala ja Karula linnuala kaitsekorralduskava 2020-2029"

[2] Riigikontrolli aruanne Riigikogule, Tallinn, 2. märts 2023, "Loodusväärtuste kaitse ja raied kaitstavates metsades"

5. Muud menetluslikud küsimused

1) MTÜ Hoiame Loodust kinnitab, et meile teadaolevalt pole vaieldavate metsateatiste asjas jõustunud kohtuotsust ega toimu kohtumenetlust.

2) Lisame vaidega kaasa MTÜ Hoiame Loodust põhikirja.

6. Vaideotsust soovime kätte saada

1) MTÜ Hoiame Loodust soovib saada vaide otsust e-posti aadressile:
mati@hoiameloodust.ee

Lugupidamisega
(Allkirjastatud digitaalselt)

Mati Sepp
MTÜ Hoiame Loodust
juhatuse liige
53936991